
Měření kapacity kondenzátorů

Úkol : Změřte metodou vybíjecího proudu a pomocí RLC můstku hodnoty kapacit tří kondenzátorů a jejich paralelní kombinace.

Postup :

1. Zapojte obvod podle schématu. Po kontrole zapojení stisknutím tlačítka nabijte kondenzátor na napětí dodávané zdrojem, jehož hodnotu U_0 změřte. Po uvolnění tlačítka změřte dobu, za kterou se napětí sníží na polovinu původní hodnoty. Toto měření proveďte pro každý měřený kondenzátor jednou na rozsahu 10 V, jednou na rozsahu 20 V a jednou na rozsahu 50 V.
2. Všechny tři kondenzátory zapojte paralelně a proveďte výše uvedené měření pouze na rozsahu 10 V.
3. Pro paralelní zapojení kondenzátorů na rozsahu 10 V změřte závislost napětí na čase. Hodnoty zaznamenávejte po 5 sekundách po dobu cca 3 minut.
4. Z naměřených hodnot vypočtete kapacity jednotlivých kondenzátorů a jejich paralelní kombinace.
5. Hodnoty podle bodu 3. vynesete do grafu a vytvořte tak vybíjecí křivku.
6. Na základě odhadu nejistot při měření času a z třídy přesnosti použitého voltmetru vypočtete nejistoty výsledných kapacit. Jako výslednou hodnotu kapacity jednotlivých kondenzátorů vyberte hodnotu (rozsah voltmetru) s nejmenší nejistotou.
7. Změřte hodnoty kapacit jednotlivých kondenzátorů a paralelní a sériové kombinace pomocí RLC měřiče:
  - Nastavte přístroj na rozsah 2 μF , přepínač do polohy LCR a žlutým kolečkem přístroj vynulujte při rozpojených svorkách.
  - Připojte kondenzátor a odečtěte kapacitu. Měřte na co nejnižším rozsahu. Pokud přístroj ukazuje znak pro překročení rozsahu (1---), použijte vyšší rozsah.

8. V závěru porovnejte změřenou a vypočtenou hodnotu pro paralelní, resp. sériové zapojení u obou metod.

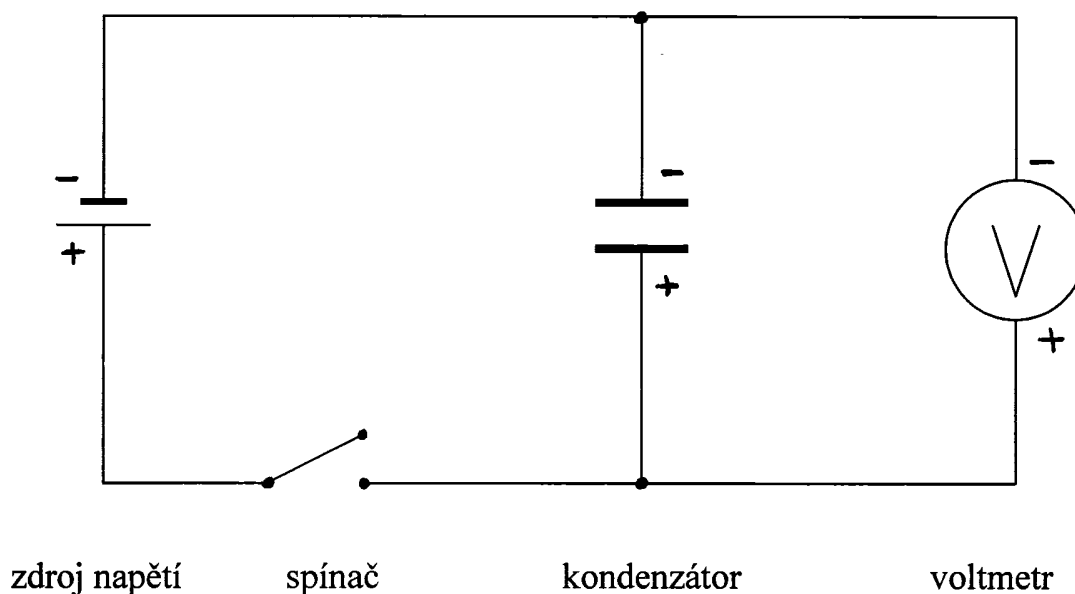
Poznámka : Proud protékající voltmetrem je závislý na napětí a na vnitřním odporu použitého voltmetru R_i podle Ohmova zákona a platí $U_0/U = I_0/I$.

Vnitřní odpory voltmetru jsou : $R_i = 200 \text{ k}\Omega$ při rozsahu 10 V,

$R_i = 400 \text{ k}\Omega$ při rozsahu 20 V,

$R_i = 1 \text{ M}\Omega$ při rozsahu 50 V

Schéma zapojení:

Pomůcky : Voltmetr, stabilizovaný zdroj, stopky, panel s tlačítkem, měřené kondenzátory, vodiče, LCR měřič